

2/2011

Občasník pro mládež královéhradecké diecéze

hromosvod

„V životě existuje jen jedno štěstí: milovat a být milován.“ George Sandová

Milí čtenáři, vítáme vás u druhého čísla našeho občasníku. Věříme, že si každý najde svou oblíbenou rubriku, která jej potěší a zahřeje u srdce. Přece jen je ještě venku chladno ☺. Jaro se však blíží, nebojte! Ale od meteorologických předpovědí zpět k Hromosvodu.

Už jste někdy vyzkoušeli bungee jumping nebo aspoň zatoužili po tomto adrenalinovém zážitku?! „Náš život s Bohem je bungee jumping“ tvrdí Petr Junek, který si pro nás připravil duchovní slovo na toto téma. Takže, milí čtenáři, odvahu a: DO TOHO!

Co se děje ve světě mládeže najdete v rubrice Informace a co se naopak už dělo, se můžete dočíst v Reportážích, které se rozprostřely od strany 6 po stranu 9. Děkujeme za zpestření této rubriky vašimi básněmi. Vidíme, že naši čtenáři jsou velmi tvůrčí, a tak povzbuzujeme i vás ostatní: pište!

Proč křesťané potřebují Krista? To je nadpis dnešní kapitoly z knihy Všechno, co jste chtěli vědět o Bohu, a báli jste se zeptat. Odpověď naleznete na straně 10. V těsném závěsu za touto rubrikou už na vás čeká pokračování o naší královéhradecké diecézi od Mgr. Martina Rechterika. Po přečtení jistojistě zvoláte „Sláva barokní diecézi“, jak je také tento příspěvek nazván.

V Portrétech osobností dokončíme představení vesmírného týmu Helenkou Valtrovou. O tom, že týmák má ruce stvořeny pro každou práci, dosvědčuje i Helenčina zkušenost, jak přisilikonovávala dlaždičky ☺. Úsměv vám snad vykouzlí i poslední strana s Murphyho zákony o zasedacím pořádku v kostelích.

Přejeme, ať se vám vše daří a máte z toho radost. A když náhodou něco pokazíte, nevěšzte hlavu (pouze klobouky)! Žádný učený přece z nebe nespadá! Takže: odvahu do nových začátků.

-čer-

Obsah druhého čísla:

Slovo redakce.....	2
Duchovní slovo.....	3
Informace.....	4
Reportáže.....	6
Otazníky.....	10
Naše diecéze.....	11
Helenka Valtrová.....	14

Víra jako Bungee Jumping

Většina z nás ví, o čem je Bungee Jumping. Dobrodruh se vrhá po hlavě z nějakého mega vysokého mostu do hlubin prázdnoty. Záchranu a přežití jeho odvážného skoku má v popisu práce pružné gumové lano. Lano pevně spojuje skokana s místem odrazu a zachytí jeho volný pád často pár metrů nad zemí či nad vodní hladinou.

Tahle adrenalinová záležitost je podobná našemu životu víc, než si myslíme. Každý z nás se v určitém okamžiku svého života vrhne z jistoty domova do hlubin nového a neprozkoumaného, do své neznámé budoucnosti. Lanem, které nám pomůže přežít náš skok do neznáma je naše víra. Bůh je pevnou jistotou, zázemím a víra lanem, které nás vždy podrží při našich skocích životem.

Někdy se nám v životě „povede“ obzvlášť nebezpečný skok, uděláme při něm řadu kotrmelců a záchranné lano víry napneme na doraz, k prasknutí. Při takovém skoku můžeme mít hlavu pod hladinou a bouli na hlavě, lano však nikdy nezklame, vytáhne nás zpět nad hladinu a zachrání nás.

Náš život s Bohem je Bungee Jumping. Je-li naše lano víry pevné a ošetřované modlitbou, udrží nás a vrátí zpět Bohu nablízko. Často ale zažíváme chvíle, kdy se Bohu vzdalujeme, neošetřované lano absencí modlitby puchří a my na jeho existenci pomalu zapomínáme. Bůh nás ale nikdy nepustí, je připraven nás vždy přitáhnout k sobě, i z těch pro nás hlubin největších.

Závěrem pár rad všem skokanům životem:

- ♦ neboj se, měj odvahu vrhnout se do hlubin života
- ♦ pravidelnou modlitbou udržuj své záchranné lano víry pevné a pružné
- ♦ věř a neztrácej naději, i když máš hlavu pod hladinou a teče Ti do bot
- ♦ Bůh Tě nikdy ne(o)pustí

»» Večery mladých

Rychnov nad Kněžnou—28. 3. 2011, Týniště nad Orlicí. Kontakt: Martin Koblása, tel.: 777 967 219, e-mail: KoblasaMartin@seznam.cz.

Žamberk—19. 3. 2011, vikariátní turnaj spolč ve fotbale, Bystřec, začátek 14:00 hod. Kontakt: Magda Motlová, tel.: 731 604 779, e-mail: motlovamagda@seznam.cz.

»» Madrid 2011

XXVI. Světový den mládeže (SDM) se uskuteční v Madridu od 16. do 21. srpna 2011. Součástí SDM je program nazvaný „Dny v diecézích“ od 11. do 15. srpna 2011. Českou skupinu bude hostit diecéze Tarragona. Plánované společné odjezdy autobusem: na program v Tarragoně 8. srpna; přímo na program v Madridu 13. srpna. Předpokládaný

návrat pro všechny je 23. srpna.

Setkání je určeno mládeži ve věku 16 - 30 let. Mladší 18-ti let musí mít vyplněnou „kartu mladších“. Z důvodu organizace dopravy, ubytování a účasti na programu Českého národního centra doporučujeme poutníkům z České republiky, aby se přihlásili přes své Diecézní centrum pro mládež (DCM). Zájemci se mohou přihlásit pomocí elektronické přihlášky na adrese: <http://ado.cz/madrid-eprihlaska/> nebo pomocí papírové přihlášky na svém DCM do 30. dubna 2011. Cena: 4900 Kč (doprava autobusem) + 173 € (163 € balíček poutníka + 10 € fond solidarity).

Podrobnější a aktuální informace na: <http://madrid2011.signaly.cz/> nebo na oficiálních stránkách k WYD: <http://madrid11.com>. Více informací také na DCM, Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové, e-mail: dcm@diecezechk.cz, tel.: 495 063 421.

S IKD do Madridu - mladí lidé ve věku od 16 - 30 let z královéhradecké diecéze se mohou zúčastnit soutěže, která je úzce spjata se zamýšlenou účastí na WYD. V případě, že účastník získá 5 nových předplatitelů časopisu IKD, získá slevu 1.000,- Kč na účastnický poplatek WYD. Více informací na www.diecezechk.cz.

"Na jedné - vlně do Madridu" - Signály.cz pořádají soutěž Na jedné vlně do Madridu. Díky sponzorovi se jeden vylosovaný soutěžící bude moci zúčastnit celého setkání v Madridu zadarmo. Soutěž má 5 kol. V každém kole dostanou soutěžící jeden úkol na jehož splnění budou mít 3 týdny. Zadání úkolu najdete na stránkách madrid2011.signaly.cz.

»» Diecézní setkání mládeže

Dne **16. dubna 2011** se v **Hradci Králové** uskuteční **Diecézní setkání mládeže**. Zahájení programu v 9:00 hod. ve Filharmonii (Eliščino nábřeží), mše sv. v 15:00 hod. v katedrále; 17:00 Moravské pašije (divadelní vystoupení Víti Marčíka). Polední občerstvení zajištěno. Motto: „V Kristu zapust'te kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry.“ (srv. Kol 2,7) Pořádá Diecézní centrum pro mládež, Hradec Králové, tel.: 495 063 421, e-mail: dcm@diecezehk.cz.

»» Velikonoce na Vesmíru

Přijed'te prožít Velikonoce na DCŽM Vesmír od **20. do 25. dubna 2011**. Budeme se společně modlit, zpívat, pracovat, připravovat a slavit liturgii. Nebudou chybět ani tradiční zvyky. S sebou: spacák a přezůvky. Doporučený příspěvek 220 Kč/den. Prosíme, hlase se předem na DCŽM Vesmír, Deštné v Orl. h., tel.: 494 663 140, e-mail: dczm.vesmir@atlas.cz. Více info: www.vesmir.signalny.cz.

»» Postní duchovní obnova

Na **postní duchovní obnovu pro dívky** ve věku 16–30 let ve dnech **18.–20. března 2011** zvou Školské sestry de Notre Dame v **Hradci Králové**. Obnovu povede P. Karel Moravec. Více informací na www.skolskesestryhk.estranky.cz. Přihlášky nejpozději do 13. března 2011. Kontakt: S. Anežka Bednářová, tel.: 731 275 905, e-mail: anezkabednarova@seznam.cz

»» Živé pašije

Litomyšlský muzikál **Živé pašije** se uskuteční v Červeném Kostelci **13. března 2011**. Začátek v 16:00 a v 18:00 hod. v kostele sv. Jakuba. Více na: <http://www.signalny.cz/zive-pasije-v-cervenem>.

»» Týden modliteb za mládež

Týden společné modlitby církve za mládež od 10. do 17. dubna 2011. Zapojit se mohou jednotlivci všech věkových kategorií i celé farnosti. Příručka s návodem, jak tento týden prožít, bude k dispozici u kněží nebo na www.diecezehk.cz. Informace na Diecézním centru pro mládež, Velké nám. 32, 500 03 Hradec Králové, e-mail: dcm@diecezehk.cz, tel.: 495 063 421.

»» Taneční večer

26. března 2011 se uskuteční **taneční večer ve Víchové nad Jizerou**. Vstupné 30 Kč. Podrobnější informace u Jirky Jíny, tel.: 732 640 224, e-mail: jinaj@seznam.cz.

Dobrovolnický projekt Diecézní katolické charity Hradec Králové je určen cizincům žijícím na území královéhradecké diecéze (děti a mládež do 20 let). **Dobrovolníci pomáhají zvládat češtinu**, případně další školní a studijní předměty podle aktuální potřeby. Dobrovolníkem programu Rafael se může stát každý, kdo dovršil věk 18 let a chtěl by bez nároku na finanční odměnu pomáhat dětem a mladým lidem pocházejícím z Ukrajiny, Mongolska, Sýrie a dalších zemí se zvládnutím českého jazyka, případně dalších předmětů. V případě pomoci s češtinou není speciální vzdělání v českém jazyce většinou nutné. Stačí být komunikativním a trpělivým partnerem ke konverzaci. Jelikož se jedná o práci s dětmi a mládeží, je třeba doložit výpis z trestního rejstříku. Poplatek za výpis proplatí Diecézní charita HK. Dále každý začínající dobrovolník absolvuje vstupní proškolení. Dobrovolník se věnuje svému svěřenci cca 2–3 hodiny týdně v čase, který si domluví na seznamovacím setkání. Kontakt a více informací: Diecézní charita HK, Štěpánka Čížková, tel.: 731 402 293, 495 063 165.

Co nás nezabije, to nás utuží

● Reportáže ●

Zimní víkend na Pecce

... se uskutečnil od pátku 28. 1. 2011 do 30. 1. 2011. Tento víkend byl přístupný mladým od 13-ti let. Ubytování bylo zajištěno na místní faře u pana faráře „Mariuše“, který nám byl velice nápomocen s úplně obyčejnými a jinak všedními věcmi, jako je třeba budíček, dovoz pečiva a oběd. Hlavním organizátorem byl P. Jan Barborka—skvělý kaplan pro mládež. Na této akci bylo asi 10–15 lidí, někteří přicházeli pouze na program.

Co se tam dělo: pátek večer seznamovací hry, sobota ráno snídaně, sjezd z kopce na pytlích, poté příprava oběda, mše svatá v nedaleké obci a příprava večeře. Večerní program připravili Nikola Zítková a Jan Šana. V neděli ráno se účastníci zúčastnili mše svaté v místním kostelíku a opět příprava oběda. Po obědě libovolný program, po kterém přišlo odbavení účastníků.

Můj osobní názor je takový, že se mi tam jako spoluorganizátorce velice líbilo, i když jsem tam nemohla zůstat do konce akce. Měli byste všichni vědět, že akce organizované Janem Barborkou jsou specifické volností programu a příjemně uvolněnou atmosférou. Proto na příští akce neváhejte přijet!

Zítková Nikola

Silvestr 2010

Zdravím milé čtenáře,
jež zajisté čekají,
že pravdivé informace,
Pardubáci podají.

Na Silvestra tradičně
bývá vždycky veselo.
Povím vám teď krátký příběh,
jak se to vše semlelo.

Přišel e-mail lidem všem:
„Nemáš-li ve čtvrtek nic,
s vikariátem jed' slavit,
nemusíš být z Pardubic!“

Všichni, koho se to týká,
ani dospat nemohou,
pospíchají na nádraží-
sníh odlétá od nohou.

Nastoupivše do vlaku
razíme směr Oucmanice,
v Brandýse pak vystoupíme,
pěšky dojdeme do vesnice.

Místní lidé velmi mile
vždy každého přijali,
po příjezdu vyprávíme,
co od Ježíška jsme dostali.

Náhle gong nás vyrušil-
-pánové k programu zvou,

pobyt nemůžeme začít jinak
než vtípnou „empatickou“ hrou.

Na akci je nejkrásnější,
že se všichni rádi mají,
pomáhaj si, program chystaj,
smějí se a nehádají.

Dnes už jdeme raděj spát-
další den prožijem v boji.
Modlitba, zpěv, vtipy, scénky,
akční hry nás zaměstnají.

Pátek plný pohody
zakočíme o půlnoci,
přípítek a koulování-
nemůžem si pomoci.

Ráno se moc vstávat nechce,
avšak na mši rádi jdem,
s Bohem začněme rok nový,
vždyť Ho moc potřebujem.

Po obědě s radostí
barák celý uklízíme,
z Brandýsa až do Pardubic
vlakem zpět se navracíme.

Touto slokou se už loučím:
Na shledanou, vážení,
dík, že jste dočetli až sem-
projevte své nadšení!

Večer mladých

28. 1. 2010 se uskutečnil večer mladých rychnovského vikariátu ve Vamberku. Začalo se tradičně mši svatou, kterou sloužil otec Petr a jako pomocník jáhen Filip (FiFo). Po mši svaté jsme se přesunuli na faru, kde na nás čekala hostina. Zasedli jsme ke stolu a hodovali. Poté jsme si zahráli seznamovačku.

Měli jsme hosta, kterým byl již zmiňovaný jáhen Filip, který nám vyprávěl jeho cestu ke kněžství. Hlavním tématem večera byl „Život pro druhé“. Byli jsme rozděleni do skupinek, a každá skupinka dostala otázky, o kterých si měla popovídat, a také si měla připravit scénku na toto téma. Scénky byly vydařené a každá si zasloužila potlesk. Na konci večera nám Martin řekl informace o příštím večeru a krásný večer skončil. Ještě jsme si povídali, a pak se rozloučili a vydali se ke svým domovům.

Růženka Kollárovičová

SNB-WEEKEND

Snowboardový víkend patří pro všechny vyznavače zimních sportů, hlavně tedy bláznění na prkně, mezi „Vesmírné“ akce roku. To je důvod, proč jsem si ho já, jako jeden z nich, nemohl za žádnou cenu nechat ujít. Letošní, historicky 7. SNB víkend byl mým již třetím, a proto jsem přijížděl s velkým očekáváním.

Stejně jako vždy, se i tuto zimu sešla na Vesmíru skvělá parta, která se sloužila o skvělou atmosféru a pořádnou porci zábavy. Ve štychu nás nenechalo ani počasí, a tak se na nás po celou dobu hezky usmívalo sluníčko. Sněhové podmínky byly vynikající, jak začátečníci, tak pokročilí si tak mohli zaskotačit na sva-hu a třeba se i něco nového přiučit. Na sjezdovkách, i ve frontách u vleků jsme se snažili být maximálně slušní a ohleduplní, a také tomu vděčíme za to, že se nikomu až na pár boulí a odřenin nic nepříjemného nestalo.

Ti, kteří z nějakého důvodu nevyrazili přes den na sjezdovku, si čas krátili hraním společenských her a přípravami mini snowparku pod Vesmírem. Sobotní večer nabídl účastníkům skvělou podívanou v podobě noční show, která přinesla nevídanou skokanskou exhibici korunovanou šíleným skokem na sáních. V neděli jsme se opět rozešli do svých domovů obohaceni o nové zážitky a přátele.

Brzy nashledanou, Vesmíre!

Matouš Hartman

Pololetky s Marií z Nazareta

Chodím na VŠ v Olomouci, a protože se mi povedly všechny zkoušky ☺, získala jsem dva týdny volna. Nejprve jsem měla strávit víkend pod stanem, ale protože plány se občas mění a nějak z toho sešlo, začala jsem se zajímat o jakýkoliv duchovní program. Protože ale nepatřím mezi ty, kterým nedělá problém se modlit často ☺, chtěla jsem najít něco, aby byl duchovní program prostrídán hrami, povídáním s ostatními, chozením po venku. Jsem z Rožnova pod Radhoštěm, a tak jsem začala hledat akce u nás v okolí. Bohužel zde ale momentálně žádné neprobíhaly. Vzpomněla jsem si, že moje sestřenice Tereзка jezdí na Vesmír do Orlických hor. Vždycky přijela plná zážitků a nadšená. Říkala jsem si, že je to sice pěkná dálka, ale že času mám přece dost a tak jsem se rozhodla, že pojedu. A nelitovala jsem. Na Vesmíru pobývají samí super lidi. Moc pěkně mě přivítali a Janča mě hned zaúkolovala, jestli bych mohla večer na mši přečíst prosby. I když jsem děvče stydlivé ☺, byla jsem za to vděčná, protože právě tak jsem nejjednodušeji zapadla mezi ostatní. V programu se mi moc líbilo svědectví manželů Demlových o tom, jak moc jim Maria v životě pomáhá. Taky volejbal, který jsem ve sněhu hrála poprvé, byl super! Každý den byla mše svatá a to pokaždé někde jinde. Ve chvílkách volna jsme s děckama hráli deskové hry, zpívali jsme nebo jsme se šli projít ven, každý podle svého. Jeden večer jsme hráli scénky na téma radosti a bolesti Marie. Pojali jsme to dost moderně, z čehož vzniklo hodně legrace. Bylo fajn taky složení lidí. Byli jsme tam mladší, starší, svobodní, ženatí, otec Tomáš, týmáci a mezi nimi i mistr kuchař John ☺, který kouzlil opravdu výborná jídla. I když se čekalo, že přijede více lidí, bylo to super, protože právě tím vznikla rodinná atmosféra. Děkuji všem, se kterými jsem mohla prožít krásný víkend v Orlických horách, všem týmákům, otci Tomášovi a hlavně Bohu.

SR

Anička Kubečková

Ukázka z jedné tvůrčí pracovní skupinky zamýšlející se nad bolestmi Panny Marie

Jak je jistě vám všem známo,
není všude míru dáno,
venku lítá kamení,
to je nějaké znamení,
protesty jsou v ulicích,
mnoho dětí plačících,
všechny matky zdrhají,
a Maria potají,
z Egypta chce utéci
a Ježíška odvléci!
Chystá se tu velký útěk,
Maria má z toho smutek.

Proč křesťan potřebuje Krista

Hospodin vykoupí duše svých služebníků, nikdo z těch, kteří se k němu utíkají, vinu neponese. (Ž 34,23)

Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. (J 3,5)

Všichni se potřebujeme s Kristem bytostně setkávat, celou svou duší. Proto křest, proto eucharistie, zpověď, proto církevní sňatek. Je-li pro nás manželství cárem papíru, je to proto, že jsme přestali vidět jeho duchovní smysl: jsme úplně stejní jako člověk, který se postí, aniž by věděl proč. Nepřináší mu to žádnou radost, a proto se rovnou postit přestane. Slyšeli jsme o ovčinci, kde své ovce chrání dobrý pastýř - venku však zuří válka, ve které ovce roztrhá vlk. Jako lasička, která číhá, až některé zvíře opustí bezpečí douště. Vejít úzkou branou, jak čteme v evangeliu, znamená uzavřít své srdce v bezpečném hradu, vejít úzkými dveřmi přímo do srdce Krista. Je to pro naše dobro.

Vtip je v tom, že sympatizant klonící se k evangeliu a vyzobávající si perly pro svoji pouť životem nemůže nikdy dokonale žít s Bohem proto, že mu nechce otevřít své nevědomí. Svátosti totiž zasahují a proměňují celou naši bytost, nejen náš rozum (jak víme z Junga, naše nejhlubší identita je spíše nevědomá). Příběh Marie a Marty nám ukazuje: nestačí dokonce, že je Ježíš v domě (v evangeliu čteme, že to byla Marta, která pozvala Ježíše domů, ne Marie), je třeba ho přijmout jako Pána. Zpověď není psychoanalýzou z více důvodů - mimo jiné právě proto, že duchovní moc kněze odpustit hřích je zcela reálná, i když po zpovědi můžeme mít pochybnosti či cítit úzkost. Nejdeme-li úzkou cestou, máme batohy, které nás táhnou dolů ze strmého a nelehkého výstupu: břemena, vnitřní zranění.

Klára mi kdysi ublížila. Dlouho jsem jí to nemohl zapomenout, navenek jsem sice obracel záležitost v žert, pod pláštík ironie jsem však úmyslně schovával dobře mířené otrávené trny, které měly zranit a ponížit. Zároveň jsem coby křesťan rozumem uznával, že je třeba smíření, proto jsem se dokola za své jednání úzkostlivě omlouval, čímž se situace ještě více zhoršovala. Vše nakonec vyvrcholilo po několika letech nechutnou roztržkou, byl to jeden z mých nejhorších zážitků v životě. Teprve když jsem uznal svou chybu, doopravdy ze srdce odpustil a na vše bez řeči zapomněl, vztah se pročistil. Kdybych však už od začátku na odpuštění rezignoval, pravděpodobně bych s ní přestal úplně mluvit, a tento pokřivený vztah a touha po pomstě by mě na vlečeném laně ukřivdění provázely životem možná až do smrti.

Má dobrá vůle odpustit tak byla zpočátku pouhou jiskrou, vyvolanou z velké části jen mojí křesťanskou úzkostlivostí, avšak v průběhu let nakonec dokázala spálit celou stodolu křivdy na popel. Neodpouštíme-li, necháme se zcela svázat svým pocitem ukřivděnosti, nemůžeme vejít, nejsme lehčí, neprotáhneme se uzoučkou brankou lásky a milosrdenství, pokoje a odpuštění. Nejsme si jisti zavřením, ale nejme si jisti ani svou spásou. V Kristu však máme naprostou jistotu. Soud si představuji nějak takto: lidé, kteří se ke Kristu radostně rozběhnou, budou spaseni. Lidé, kteří jsou plni tmy a nemohou snést světlo, zbaběle utečou. Budou to však jejich vlastní nohy, které je odnesou.

(Z knihy Všechno, co jste chtěli vědět o Bohu, a báli jste se zeptat)

Padni, kam padni

● **Vzdělávání** ●

NAŠE DIECÉZE

Sláva barokní diecézi

V našem pravidelném setkávání jsem se rozhodl udělat drobnou změnu. Prozatím jsme se zabývali povětšinou politickými událostmi z dějin našeho biskupství a diecéze v širších souvislostech. Bylo to však na úkor kulturního a především architektonického rozkvětu nové diecéze. Tento díl budiž drobnou nápravou.

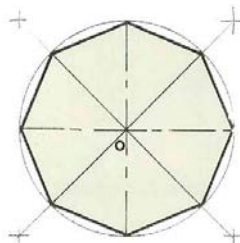
Velkému rozvoji baroka, směru, který se dotýkal veškeré dobové kultury - hudba, sochařství, malířství, architektura a např. i literatura, napomohlo mnoho faktorů. Některé byly nastíněny v předcházejícím článku. Pokud bychom hledali nějaký velký zlom, kde by se dala jasně odlišit odcházející renesanční kultura od nové barokní, naše hledání by skončilo neúspěchem. Oba tyto směry mají velmi mnoho společného. Obzvláště, když do kulturního vývoje zapojíme manýrismus. Přestože je manýrismus svěbytný umělecký směr, je též pojítkem mezi renesancí a barokem v předalpském (dnešní Itálie) i zaalpském prostoru (Rakousko, Čechy, Morava,...). Kvůli zjednodušení a také z prostorových důvodů si dobu barokní rozdělíme na 2 období. První z nich by se dalo označit jako radikální baroko a to druhé jako české baroko. Když přimhouříme obě oči, můžeme použít i generační rozdělení. První generací pak označíme stavitele a jiné umělce, kteří přišli do Čech a Moravy za prací. Druhou generaci pak tvoří jejich potomci, kteří již chodili do českých škol, a to především jezuitských. Ty byly v pobělohorském období opravdovou špičkou.

Začít musíme pochopitelně u generace první. Mezi mnohými umělci vyniknul a naši diecézi zkrášlil Carlo Lurago. Narodil se v roce 1615 v dnešní severní Itálii. Do Čech se dostal ještě před skončením Třicetileté války a nejvíce se proslavil pracemi pro jezuity. V naší diecézi má na svědomí kostel Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí v Hradci Králové, ale například také radnici v Náchodě. I mimo naši diecézi vyprojektoval a vedl stavbu nemála významných kostelů, zámků či paláců. Namátkou je třeba zmínit poutní kostel na Svaté Hoře u Příbrami, Klementinum nebo zámek Humprecht, který si nechali postavit Černínové u Sobotky v Českém Ráji. Carlo Lurago je představitelem radikálního baroka, které přinesl do Čech z Itálie.

Úspěšně postupující konfesionalizace (tento termín vysvětlen v minulém příspěvku) si vynutila přizpůsobení architektury českým požadavkům a tradicím. Žádanou se stala především vazba na období gotiky a především na léta vlády Karla IV. To byla doba, která nebyla spjata s náboženským rozkolem. Nejvýznamnějšími představiteli této architektury byli Jan Blažej Santini a Kilián Ignác Dientzenhofer. Tito vynikající architekti jsou druhou generací ze stavitelských rodin a významně zkrášlili naši diecézi.

Kilián Ignác se narodil v Praze roku 1689 a velmi brzy se připojil ke svému otci Kryštofovi. Jejich významným společným dílem je klášter v Praze na Břevnově s kostelem sv. Markéty. Kilián Ignác svého otce předčil především rovnováhou dynamického prostoru. Při formování centrálního prostoru nejčastěji využíval osmiúhelník doplněný ovály a kruhy. Vznikaly tak centralizované podélné budovy, které vytváří dojem, že každá část vyplývá z druhé a vzájemně se tak ovlivňují. Stavby Kiliána Ignáce se nejlépe dají popsat slovem „originalita“. Tento umělec dokázal spojit různorodé vlivy, tradice, prvky a vytvořit svébytné „České baroko“. Originalita architekta však nespočívá jen v syntéze různých prvků, ale také v naprosto minimální opakování nejen celých staveb, ale i jejich výzdoby. Díla Kiliána Ignáce Dientzenhofera mají typické prvky, ale v zásadě každá stavba má své jedinečnosti.

Nesmíme však také opomenout spojení s krajinou. Promyšleným umístěním staveb do krajiny docházelo k vytváření malých svébytných celků. Každá část údolí tak měla svou nezaměnitelnou funkci. Na centrální ose býval nejčastěji umístěn kostel, ke kterému se sbíhaly cesty a byl tak centrem celé lokality. Neznamená to však, že by architekt chtěl vyplnit a ovládnout krajinu. Cílem architektů bylo využít toho, co mu příroda sama nabídla a vzdát tak hold tvůrčí činnosti Boha. Kilián Ignác krajinu jen kosmeticky upravuje či nejpřesněji „komponuje“.

Opravdovým vrcholem spojením architektury s krajinou je kostel sv. Markéty v Šonově. Ten se řadí mezi kostely broumovské skupiny, které Kilián Ignác vytvořil a nemálo odborníků se shodne, že se jedná o naprostý vrchol baroka v Čechách. Kostel je středobodem v komponované krajině. Samotná stavba má však několik výjimečných prostorových prvků, které bychom si měli popsat. Ve střední části vystupují dvě boční zvonice, které jsou zapuštěny do průčelí a jsou tak dynamicky zapojeny do prostoru. Vlastní vnitřní prostor je tvořen dvěma osmiúhelníky, které spojuje ovál a v něm vepsané dvě kružnice. Kružnice vytváří prostory pro boční oltáře. Velkou pozornost architekt věnoval i presbytáři, ke kterému symetricky přiléhají dvě sakristie.

Uvědomuji si, že tentokrát trochu přesahuji předepsaný rozsah a mnozí jste již unaveni, ale rád bych se věnoval ještě jedné stavbě Kiliána Ignáce. Ta se však nenachází na území naší diecéze, ale není zase tak daleko, aby nestála za návštěvu. Jedná se o benediktinské proboštství v dolním Slezsku, které se nachází u biskupského města Legnica. Místo nese název Legnické Pole a v roce 1241 tam proběhla bitva mezi částí mongolské hordy a knížetem Jindřichem II. Tomu pomáhali i čeští rytíři. Jindřich v bitvě zahynul, ale mongoly odrazil. Na místě bitvy pak vzniklo poutní místo. Tuto lokalitu koupil od luteránských knížat břevnovsko-broumovský opat Daniel Otmar Zinke (1659-1738) a zvelebením této lokality pověřil Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Je to další mimořádná klášterní stavba, která spojila síly Daniela Otmara Zinkeho (mecenáš) a Kiliána Ignáce (umělce), který dostal další příležitost vytvořit jedinečné spojení krajiny a architektury. Abychom dokázali ocenit originalitu tohoto umělce, musíme si před sebe položit všechny stavby, které Kilián Ignác pro benediktiny postavil. Tím nemyslím jen zmíněné kostely a klášter v Břevnově, ale také ten v Broumově a v Polici nad Metují. Až při pohledu na jedinečnost každé stavby můžeme pochopit velikost tohoto architekta.

Ted' je ten správný čas, abychom si představili benediktinského opata Daniela Otmara Zinkeho. Tento mecenáš dal prostor a prostředky architektovi, ale též svým zadáním jistě ovlivnil výslednou podobu. Daniel Otmar Zinke (1664-1738) se narodil do obchodnické rodiny ve Strzegomi (dříve Striegau) v Dolním Slezsku. Město Strzegom leží jen nedaleko od Legnického Pole. Po smrti otce se celá rodina odstěhovala do Broumova, kde se matka Daniela Otmara znovu provdala. Daniel zde chodil do benediktinské školy a následně vstoupil i do noviciátu. Ve svých 25 letech vyučoval morální teologii, kanonické právo a také filosofii, a vzhledem k vysokým kvalitám mladého mnicha nebylo velkým překvapením, když byl 17. listopadu roku 1700 zvolen bratry za nového opata.

Daniela Otmara Zinkeho jsme si představili jako velkého stavitele, či přesněji jako mecenáše, nicméně nezanedbával a ni péči o své bratry. Díky znalosti kanonického práva se mu podařilo vyjmout benediktinskou provincii z pravomoci pražského arcibiskupa a podřídit ji přímo apoštolskému stolci. Dalo by se pokračovat, ale tímto bychom naše povídání ukončili.

Broumovsko je krajinou, kterou dvě mimořádné osobnosti dotvořily ke slávě Boží. Celá tato oblast je barokní perlou v Čechách a nemělo by tak rozhodně ujít naší pozornosti. Načerpáme tam síly nejen estetické, ale i duchovní.

Připravil Mgr. Martin Rechterik

Výběr z použité literatury:

WALTER, Rudolf: Othmar Daniel Zinke (1664-1738). In: Schlesische Lebensbilder, Bd. 7, S. 78-84.

DENTI, Giovanni; SKALICKÝ, Alexandr, st.: Krajinou českého baroka. Praha 2004.

ZESCHICK, Johannes: Benediktini a benediktinky v Čechách a na Moravě: Praha 2007.

NEUMANN, Jaromír: Český Barok. Praha 1974.

VILÍMKOVÁ, Milada: Kilián Ignác Dientzenhofer - život a dílo. In Kilián Ignác Dientzenhofer a umělci jeho okruhu. Praha 1989.

PRAŽÁK, Václav: Baroko východních Čech, architektura, sochařství. Hradec Králové 1999. Kol. Autorů: Broumovská skupina kostelů, průvodce školou českého baroka v kraji pískovcových skal. Verněřovice 2007.

Bez práce nejsou koláče

● *Portréty osobností* ●

TÝMACI NA DCŽM VESMÍR DÍL III.

Helenka Valtrová

**1. PŘEDSTAVOVÁNÍ JE POMĚRNĚ DOBŘE NACVIČENÁ ČIN-
NOST KAŽDÉHO TÝMÁKA. O JEDNO ORIGINALNÍ PROSÍME
I TEBE.**

Pocházím z Chotěboře (na Vysočině), do týmu jsem nastoupila od října. Narodila jsem se 21. 12. 1985 a mám dva mladší bráchy - Vojtu a Tomáše. Baví mě tanec, stolní hry, zpěv, ping-pong, výlety, povídání s lidmi, malování, psaní povídek, a je toho ještě spousta, ale to by bylo na dlouho. Mám ráda nové zážitky.

2. KUDY VEDLA TVÁ CESTA NA VESMÍR?

Ukončila jsem vysokou školu v Brně (Informační studia a knihovnictví na FFMU) a hledala jsem práci. A právě v té době mi práci v týmu nabídl o. Tomáš Hoffmann. Měla jsem na rozmyšlenou poměrně dlouho dobu, ale brzy mi bylo jasné, že to je ten impuls, který do svého života právě teď potřebuji. Připadalo mi to jako volání Boží a ten pocit mám dodnes.

3. CO JE TEĎ TVOU NÁPLNÍ PRÁCE?

Moje práce je hodně různorodá a nikdy nevím, co se ještě naučím a co si vyzkouším, ale takovou hlavní zodpovědnost mám za úklid v domě, někdy za výzdobu, péči o kytičky. Ale když je toto všechno v pořádku, jsem tu především pro lidi a pro vytváření společenství s nimi.

4. EXISTUJE NĚJAKÁ ČINNOST, KE KTERÉ SES DOSTALA VE SVÉM ŽIVOTĚ AŽ TADY NA VESMÍRU A OD TÉ DOBY JI RÁDA KONÁŠ?

Až na Vesmíru jsem poprvé „přisilikonovávala“ dlaždičky. Ráda bych se této zábavné činnosti věnovala víc, ale bohužel, všechny dlaždičky už drží pevně. ☺

5. ČEHO SI VÁŽÍŠ NA OSTATNÍCH SPOLUTÝMÁČÍCH?

Na každém si vážím něčeho jiného, to by bylo na předlouhé vyjmenovávání. Ale na všech dohromady si vážím nasazení, s jakým tu pracují, opravdového života s Bohem a stálé ochoty odpouštět, učit se žít spolu, chápat se a sloužit ostatním.

6. K ČEMU BYS PŘIROVNALA ŽIVOT V TÝMU? JE TO RODINA, ŘEHOLE, VOJNA, DOVOLENÁ NA HORSKÉ CHATĚ...?

Ráda přirovnávám tým k rodině a týmáky k sourozencům. Jsem moc ráda, že si i přes naše rozdíly rozumíme a máme společné cíle, že nejsme jen kolegové, ale lidé, kteří spolu dokáží trávit volný čas, bavit se, sdílet se... prostě jako v rodině.

7. MÁŠ V PAMĚTI NĚJAKÝ SVŮJ „ÚLET“ Z POSLEDNÍCH DNÍ?

Nó! Všelijakých legráček se tu nadělá opravdu hodně, ale zážitků je většinou tolik, že se rychle zapomínají. Takže i kdybyste je ze mě páčili, na nic si zrovna nevzpomenu.

Zasedací pořádek v kostelích

Murphyho zákon prázdných předních lavic:

Přední lavice, z níž je nejlépe vidět a slyšet,
zpravidla zeje prázdnotou.

Pravidlo „1 in 1“

Zbylé lavice v kostele jsou obsazovány
dle následujícího pořádku:

v každé z nich se zpočátku usadí pouze jeden člověk
a to tak, aby byl pokud možno co nejvíce vzdálen
od ostatních věřících.

Nesporné výhody uspořádání „1 in 1“:

- a) při pozdravení pokoje není komu podávat ruku
- b) bratři a sestry v Kristu tak nemohou člověka rušit
v individuálním zažívání mše svaté
- c) ve vymírajících farnostech působí kostel opticky
jako zcela zplněný.

Vydává Diecézní centrum pro mládež, Velké náměstí 32,

500 03 Hradec Králové, tel. 495063421, e-mail: dcm@diecezechk.cz

Toto číslo připravili: Zdiška Černochová, Lída Horáčková, Marie Adámková
a Jakub Klímeš.